

Češky mají o svět financí zájem, genderové stereotypy mizí, tvrdí průzkum

12.6.2023 - | HAVEL & PARTNERS

Podnikatelé, kteří začali své firmy budovat na vlně porevoluční euforie, půjdou do důchodu.

Ženám nejen vlivem dědictví tak připadne do rukou velké množství peněz, tvrdí to projekt NextŽeny. Ty také investují raději do vzdělání či kultury, které má pro ně smysl, a současně mají z finančních přesunů třikrát větší obavu než muži, vyplývá z květnového průzkumu advokátní kanceláře Havel & Partners.

„Prvnímu synovi majetek, druhý půjde do církve a holka ať se dobře provdá,“ popisuje Jaroslav Havel vzorec přesouvání majetků ve středověké Evropě. Zásada primogenitury (prvorozenství) možná je termín středoškolského dějepisu, důsledky dědění rodinného jmění v mužské linii ale provází západní společnost doposud.

Karta se začala zvolna obracet až ve světle poválečného vývoje v padesátých letech, kdy na našem území došlo k formálnímu posunutí ženy na pozici rovný s rovným zákonem, který rušil otcovskou moc, aby v souladu se socialistickou ideologií mohla pracovat bok po boku muže na budování své vlasti.

Z ekonomického hlediska ale zůstávala žena pozadu pořád. K faktickému dorovnávání dochází až od dob hospodářské krize roku 2008, kdy začaly majetné rodiny svoje bohatství dělit rovnoměrně.

Přibývá žen na top pozicích

Průzkum osob s nadprůměrným příjmem v rámci projektu NextŽeny, který realizovala advokátní kancelář Havel & Partners, sleduje, jak ženy s majetkem hospodaří. Zabývá se tak fenoménem, který poradenské firmy v západních zemích už dlouhodobě sledují, a to zvyšování správy velkých majetků právě ženami.

Mimo to, že přibývá jejich podíl na vedoucích pozicích, k zajímavým obnosům si přijdou i jinak, například dědictvím. Ve specifických českých podmínkách jde o aktuální téma také proto, že drtivá většina lidí začala podnikat ve stejnou dobu, v devadesátých letech, a proto lze očekávat, že i v podobný čas budou nahromaděné bohatství přesouvat dál.

Pro demonstraci dědictví pracuje projekt NextŽeny s hypotetickým panem Boháčem, který vybudoval firmu a má rozsáhlé majetky. Jako typický pan podnikatel má manželku a k tomu dvě děti, chlapce a děvče. Projekt bere v potaz fakt, že manželka bývá mladší a také bude žít v průměru o devět let déle.

Pokud pan Boháč neseíše závěť, jeho rodina bude dědit podle zákona. A tak statisticky přistane ženám do klína sedmdesát procent celkového jmění. *„Společný majetek se nejdřív rozdělí jako při rozvodu, obvykle na poloviny. Teprve ta polovina, která by připadla zesnulému partnerovi, přichází společně s jeho výlučným majetkem do dědického řízení a rozdělí se mezi manžela nebo manželku a děti,“* vysvětluje David Neveselý z Havel & Partners.

Matematika vývoje společnosti

„Není to jen o vlastním úsilí, je to čistá matematika vývoje společnosti,“ doplňuje Havel. A tak pokud

má pan Boháč hocha a dívku, ženám ve vzorovém příkladu připadne pět šestin majetku podle dědické posloupnosti. Sepisování posledního pořízení v Česku není tak obvyklé, ačkoli křivka postupně roste. Čísla notářské komory ukazují, že v roce 2021 zanechalo závěť nebo zajistilo dědickou smlouvu 27 tisíc lidí, to je o sedm tisíc více než v roce 2017.

V květnovém průzkumu, který je projektu NextŽeny součástí, odpovídali majitelé firem či vrcholový management s majetkem dosahujícím až stovky milionů korun. Z dat vyplývá, že ve třetině rodin činí finanční rozhodnutí partneři společně, samostatně pak s penězi nakládá zhruba dvacet procent žen a čtyřicet procent mužů.

V porovnání s mezinárodními čísly, kde většina vdaných žen uváděla, že se o tyto záležitosti stará manžel, mají české ženy o oblast peněz větší zájem. *„Tradiční genderové stereotypy v oblasti majetku postupně mizí,”* komentuje vývoj Neveselý.

Pocity, které lidi při investicích provázejí, jsou u obou pohlaví vesměs stejné, dominuje zejména zodpovědnost. Rozdíl je pak v nejistotě a obavách, které zažívá pětina žen, ale jen šest procent mužů. Naopak je to u motivace, kdy více mužů než žen cítí, že na jejich bedrech leží finanční zabezpečení rodiny. Vyjádřily se tak tři čtvrtiny z nich.

Taktiky při tom volí různé, žena má spíše konzervativní přístup a s věkem se pak stává odvážnější, muž na druhé straně jde zamlada do rizika, kterým jsou třeba akcie, a se stářím s drží jistoty. Češi obecně věří nemovitostem, které osm z deseti lidí pokládá za sázku na jistotu.

Ačkoli do nich zatím investuje jen polovina dotázaných žen, jejich podíl by měl růst. *„Údaje ukazují, že se zmenšuje rozdíl mezi pohlavími v oblasti koupě nemovitosti k pronájmu, stále více žen se stává pronajímatelkami a rozšiřují svá portfolia nemovitostí,”* říká Emma Wheelerová z mezinárodní společnosti UBS, která se na výzkumu rovněž podílela.

Ženy jdou za hodnotou

Faktor potom hraje i osobní přesah, na který kladou důraz zejména ženy. Ty spíše investují do vzdělání, kultury či výzkumu, v nichž vidí smysl a hodnotu. Muži se ve větším měřítku poohlíží spíše po investicích do technologií.

Šest z deseti lidí spoléhá na sebe a poradit se jdou pouze o jednotlivostech. Přitom pro radu za bankovním poradcem si jde častěji žena a muž statisticky raději řeší své peníze s obchodními partnery.

Na případ smrti a tedy i jednorázový přesun významného majetku je pak připravena polovina dotázaných. Advokáti se shodují, že klíčová je komunikace v rodině, nebát se o penězích mluvit a nečekat, než bude pozdě.

<https://www.havelpartners.cz/cesky-maji-o-svet-financi-zajem-genderove-stereotypy-mizi-tvrdi-pruzku>
[m](#)